

Helburua:

- Europako mugak
- Europar Batasunaren ezaugarri nagusiak

EUROPAKO MUGAK

- Europa Eurasiako kontinente bat da.
- Europa penintsula bat da.
- Penintsula honen mugak Asia da → Ural mendikatea (3.000km, mendi altuena gutxi gorabehera Gorbea bezala), Mediterraneo, Kaspiar itsasoa.

Ibai luzeenak (Europa) → Volga, Dnieter eta Danubio

Europa mendi altuena “Kukruch”??? → Hemen igotzeko, eskoltekin joan behar zara → Arazoak daude.

Jendea (Errusia eta parte hori inguruan) hegoaldeko zatian bizi da, Kaspiar itsasoaren eta Volga ibaiaren inguruan... → Por esta parte se hace mucho Kotoia

Diapositiva 5 → Río con muchos meandros → Volga

Hegoaldean, Kaspiar itsasoaren eta Itsaso Beltza Kaukasoak daude. Hemen lurralde asko daude (Diapositivas 6 y 7) eta jende ugari bizi da.

Muga hauek oso eztabaidatuak izan dira, ea Europa den ala ez. Kriterio kulturalak batez ere.

Muga beti mediterraneoan → Zergatik banatu Marruecos, Argelia, Túnez... total, ia berdinak dira. Berez mapan, ikusten da que los Montes Beticos son los mismos que los que hay en Marruecos y así. Hau una haustura en gibraltar y gadalkibir alboan sedimentu betetzen da. (Diapositiva 9, 10)

Diapositiva 11 → Marruecos

Diapositiva 12 → Andalucía

¿Por qué no unir España con Marruecos como se hizo en el Canal de la Mancha?
La cosa es que hay muchas lurrikaras, entonces es difícil. Aunque ya se ha incluso hecho algunos análisis y así para hacer ese túnel.

Tratado entre Europa y Marruecos. Las multinacionales se producen en Marruecos, sobre todo la verdura, ya que es más barata.

Islandia → 300.000 biztanle → el profesor alucina porque son buenos en futbol. Oso biztanle gutxiko lurraldea delako.

Groenlandia → Pues fue parte del imperio de Dinamarca. Dinamarca es un país con bastantes lautadas. El imperio de Dinamarca cogía Suecia (que se independizó), luego una isla ahí perdida (que se independizó), Islandia (que se independizó) y Groenlandia.

Diapositiva 16 → Groenlandia. Diapo. 17 unos señores muy majos, que son de los más mayores que hay en Groenlandia.

· Mugas → Siempre problemas → Mar, islas, incluso en la tierra misma (Rusia, Ucrania... xd)

- Mugak definitzeko → Giza elementuak erabiltzen dira batez ere. Edota, lotuta dago historiarekin. Eta kristautasunarekin.

Las culturas se han visto reflejadas sobre todo en la ERLIJIOA → Ortodoxoak (Rojo), Katolikoa (Azul), Protestanteak (Morado), Musulmana (Verde) → Diapositiva 18

Europa osoa kristaua? Edo salbuespenak?

- Salbuespenak daude, Albania, Bosnia-Herzegovina... Yugoslaviaren parte izan ziren herri batzuk → Nahiz eta erlijio desberdinak, hizkuntza berdina dute.
- Kostaldekoak kristauak dira Veneziaren eragina dela eta.

Que hay pocos km entre Bosnia, Viena, Munich... Un dia en coche desde aquí a Bosnia

Mosta → Kroaziatik hurbil → Katolikoak (mezquita asko) → Uneoro otoitz egiten dute. Europako 3 kultura nagusiak hemen biltzen dira → Diapositiva 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

HIZKUNTZA → Hizkuntzak etnia baino garrantzi handiagoa. Hizkuntza nagusiak daude, baina hizkuntza-talde gutxi.

Latinoak (Color azul), **eslaboak** (Color verde) (Errusiatik, Kroaziara. Salbuespena, Rumania, Moldavia (Latina).) **eta germaniarrak** (Color morado/rosa) (Alemania, Austria, Holanda...) → Diapositiva 19

- Salbuespenak finlandiera (amarillo)(Hungaria, Finlandia...), zeltarra (naranja), euskara, greziarra (morado oscuro), albaniera (Color lila) (daziako hizkuntza zaharra)

EKONOMIA

Europa → Herrialde aberatsak → Lehen mundukoak

- Industrializazioa hemen eman zen, orduan aurrerapena eta beste herrialdeak "kolonizatu"

Egia ahal da Europako herrialde guztiak aberatsak direla?

- Europa lehen mundua da.
- Ez, salbuespenak badaude. Hala nola Portugal, azpigaratutako herrialde bat konkistatu baitzuen.

- Soldaten artean ezberdintasun handiak daude.
- **Diapositiva 30**

Nola ikusten dute beraiek sortu eta 20 urte geroago Europar Batasunaren etorkizuna?

Hasi ziren Alemania parte bat, Frantzia, Italia, Luxenburgoko
No veían viable ir hacia el mendebalde (España, Portugal). Porque había dictadores y
estábamos atzeratuados (Autarkia...).

Suecia manda a tomar por culo a Europar Batasuna. Dos veces le dice que NO

Finlandia y Suecia → Capital socialistak dira → Errusiaren eragina (Sozialismoa) → Zergak
oso altuak → Soldata minimos 2k, pero oso garestia eta zergak → zerbitzu publikoak oso
onak

- No se ven muchos Coches
- Cobran por estudiar (fuera).

Erresuma Batua → EB sartu, pero tocando los cojones (no se quería quedar fuera)→
Kolonía asko zituen (Hego Afrika, India, Kanada, Australia...)- Bere interesetara jotzen du-
Kriston merkatua zuen (Common Wealth) oraindik mantentzen duena

(Santa, apuntes del año pasado creo) RECORDADMELO

Zer gertatu zen EB bapatean kriston zabalpena izateko?

- SESBren desintegrazioa, europako mendebaldeko errepublika guztiak europar
batasunean sartu
- Polonia edo Txekia Europa batasunean sartzeko eskatu (ez ziren sobietar
errepublikak, bloke sozialistaren menpe zeuden), ondoren SESBkoak ziren
errepublika asko, hala nola Baltikoak

Globalizazioa → Globalizazioa ekonomiaren asmakizun bat da, enpresak erabiliz.
Herrialdeak elkartzen dira unitate ekonomiko bateratuak sortuz. Gune ekonomiko batzuk
markatzen ditu, flujo ekonomikoa bai. Ekonomikoki arau bat egoteko herrialdeak elkartzen
dira, arautegia ezberdina izanez gero, ez da zuregana multinazionalik hurbilduko. Beraz
inetresatzen dena unitate ekonomiko zabala egotea da.

Erromatarrek Europa sortzen lehenak izan ziren. Europako herrialdeak komunikatu zituen
haien artean kanalizazioen bidez. Erromatarren ondoren, harreman komertzialak sortu dira
herrialdeen artean.

Lehenengo Gerra bukatzen da eta Europako mapa berria sortzen da. Europar Batasunetaz
ez da hitzegingo gerrarteko garaia bukatu arte. Europaren batasun hitza ez da sortuko gerra
bitarteko garai hau bukatu arte. Gerra honen ondorioz, mapa honetan herrialde berriak
sortu. Mapa honek “rebantxismoak” utzi ditu toki guztietan. Europako kontseiluaren parte
hartzearekin, hemen ematen dira lehenengo mugimenduak Europa bateratua sortzeko.

PANEUROPA → 1920-1935 → Europa bildu, konjuntio → Guztion Europa
Bi gerren arteko unean sortu zen. Gerra eta gero, mapa guztiz aldatu.

1939 → 2. MG → Ez zen rebantxismoa eman → Komunismoa sortu (etsai berria da). Beste konflikto militar batera goaz.

El Señor Marshall → Chaval listo de AEB (Ekonomia ministroa) → Da dinero a los Alemanes para volver a construir Alemania

Diapositiva 36 → Calzada Romana

EUOPAR BATASUNAREN SARRERA

1946 → Politika maila orain Europa Batuaz hitz egiten du.

1947 → Bruselasko Itunak → OTAN sortu

1948 → Ekonomia arloan, Marshall Plana → Dirua inbertitu a Alemania. Alemania paga a los que ganaron y los que ganaron pagan a AEB. Claramente, todo con intereses, para que AEB gane pasta.

Badaude 2 herrialde azkarrago joan nahi dutela. Frantzia eta Alemania (1952) → Batera kolaboratu nahi dute

Itunak: zuzenbidean oinarrituriko lankidetzaren demokratikoaren oinarria

1952 → Altzairua eta Ikatza Elkarte batez ere Alemanian eta Frantzian inguruan → Bigarren Industrializazioaren oinarriak izango dira → Herrialde gehiago sartu (4 herrialde gehiago) → CECA

1958 → Erromako Ituna → Frantzia, Alemania, Belgika, Italia, Alemaniako Errepublika Federala, Luxenburgo eta Herbehereak (6 herrialde) → EEB sortu

1960s

- Tasak → Herrialde batetik bestera esportatzeko eta inportatzeko...
- EEB → Europar Ekonomia Batasuna
- NBP - PAC → Nekazal Batasun Politika → Europa dirua inbertitu nekazaritza modernizatzeko
- Herrialde berriak

1973 → Danimarka, Britainia Handia eta Ingalaterra.

1970s → Hamarkada beltza → Krisi orokorra (petroleoa)

- Europar Batasuna kolokan egongo da, hau da, desagertzeko arriskuan egon zen.

1980s → Zabaltze berria → Grezia (1981), Espainia eta Portugal (1986)

- Europa jartzen dizkio, batez ere Espainiari, birmoldaketa baldintzak → Porque España venía muy pobre, por la autarkia, Franco...
  - Que es lo que pasa → Industria asko itxi → Langabezi asko

1993 → Maastricht Ituna → Batasun Ekonomikoaren alde egin zuten Europar Batasuna

- Berlingo Harresia kendu → Alemaniako beste aldea sartu
- Maastricht Ituna → Ekonomia birmoldekatu → Lur publikoak, denda publikoak... pribatu bihurtu, hau da, kapitalismoa ezarri. (Todo esto en 5 años más o menos)

1995 → Suedia, Finlandia eta Austria integratzen dira

1997 → Luxenburgoko Ituna → Después de cumplir las Birmoldaketak Ekonomikoak, zenbait herrialde sartu ziren. Ondoren 2007 Bulgaria eta Hungaria. 2013 Kroazia. Orain prozesuan dago Serbia

Desde 1993 se llama Europar Batasuna (EB), pero no hay que olvidar que todavía está dentro de eso E(E)B, hau da, ekonomikoa

GAUR EGUNGO EUROPAR BATASUNEN INSTITUZIOAK

- Botere legegilea, Europako Parlamentua
  - Botere Judiziala, Europako Auzitegia
  - Botere betearazlea, Consejo europeo
-
- Europako Kontseilua, Europako entitate inportanteena, botere legislatiboa/legegilea bere eskutan dago. Estatuak osatzen dute, Kanpo arazoetako ministroak biltzen dira, baina gutxienez 6 hilabetan behin europako presidentek biltzen dira eta sei hilabetetan behin aldatzen da presidentea. Erabakiaren arabera aldatzen da, gehiengo sinplea, gehiengo absolutua eta aho batez.
  - Europako komisia, 17 kartera, horien buru komisarioa jarri, kontseilukoak komisiokoak erabaki

- Europako parlamentua, hautezkundeen bitartez errepresentateak bidali, 5 urtetik behin. Parlamentua komisario eta kontseiluen kontrola egin beharko luke.
- Justizia auzitegia, estatu bakoitzak fiskal eta epai bat erabaki. Auzitegiaren lana, komisarioak hartutako erabakiak Europako legearekin bat egin behar dutela.

Europar Konseilua (Diapo. 41) → Botere legislatiboa → Estatu ordezkariek → Kanpo-arazoetako ministroak, baita 6 hilabetero lehen-ministroak biltzen dira ere

- 6 hilabetero aldatzen dute "presidentea"
- Funtzioak → Europan agintzen duena. Erabakiak hemen egin.

EUROPAR BATASUNeko AURREKONTUAK, AURRERAPENAK ETA HUTSUNEAK

Zer egiten dute diruarekin?

Alemania eta Frantzia diru gehien ipini EBn.

Dirua ematen da normalean hiru kontzeptuak direla eta:

- Aduanak → Europaren esku → Mugaren kontrola
- BEZ → Diru gehiena → %1 normalean Europara joaten da.
- BPG → Aberastasunaren arabera.

Hauek hiru, gehien aportatzen duena ALEMANIA da.

Alemania → Merkataritzan asko irabazten du kontribuzio guzti hauek egiten.

Dirua zertan gastatzen da? → (Diapo. 41 y 48)

- Helburu asko, baina bi nagusi:
  - Nekazaritza
    - Nekazariak subentzionatzen dituzte.
    - Produktuaren prezioa...
  - Hazkunde azkarra eta integratzailea: enplegua, lehiakortasuna, eskualde garapena
    - Eskualde garapena → EB-ko %46 → Eskualde txiroak hazteko laguntza. Eskualde / Regio hauek BPG per Capita -80% daukatenak bidaliko da dirua.

EUROPAKO BANKUA

- Interesa, kredituak, diruaren balioa... kontrolatzen duena.
- Laguntzak eman

Zirkulazio askatasuna, Schengen espazioa. Mugak kendu eta europearrak libre zirkulatu daitezten, kapitala, merkataritza eta pertsonak libre mugitzea. Hala ere, ez da beti mugimendu askea bermatzen, gaixotasunak edo beste zenbait arazo direla eta.

Mugak kendu egin dira, pertsonak, merkantziak... Europa barruan libre joan ahal dira.
Libre egotea = Etekinak

Europak zenbait gabezi ditu, ez dago kanpoko interlokutorerik, herrialde bakoitzak bere erabakiak. Kanpo politikan ez du aurrerartu.

Gizarte mailan, tentsio handia dago.

Osasun arloan,

· Zertan ez dira "libreak"?

- Europa harresi asko ditu.
- Europa ez da aurreratu Kanpo-politikan → Estatuak ez dute lagapenik egin.
- Arlo soziala → Ez dago berdintasunik soldata minimoan
- Osasun arloa
- Pentsio arloa → Estatu bakoitzaren ardura. Batzuk pribatuak, beste batzuk publikoak.

ONDORIOAK → Europa asko aurreratu da Ekonomia arloan.

ERLIEBEA

- Europa → Volgatik Atlatikora
- Lautada handiak
- Europa latitude ertainetan dago → Ez dago ez hotza ez berorik
- Euri nahiko egiten du → Itsasoa = Hezetasuna
- Populazio asko dago, ez dago eremu ezpopulatuta

ERLIEBEAREN SORRERA

- Lurra hasieran itsasoa zen, eta gero lurra poliki poliki azalratzen hasi zen. Dena kontinente bat.

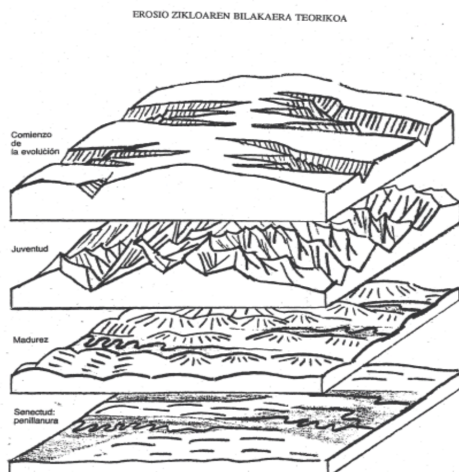
Orogenia kaledoniarrak

- 350M
- Lurralde zaharrenak → Kaledoniarrak
- High lands mendikatea (BH iparraldean), Granpianoak, galeseko mazizoak, peninos, Southern Manplands, Alpe eskandinabiarrak, Ural mendikatea... → Mendi ez oso altuak.
- Materialak → Material kristalizatuak → Urteak pasa ahala, sedimentatuta izan dira eta beste kapa batzuk egon dira bere gainean, orduan gogortu egin da, presioa dela eta → Granitoa, eskistoak, hondararea (porlana)

Orogenia hertziarrak

- 250M urte.
- Iberiar penintsulan dauden mendikate zaharrenak
- Frantzia erdialdeko mazizoa (Vosgos, Ardenak, oihan beltza...)
- Materialak → Material kristalizatuak → Urteak pasa ahala, sedimentatuta izan dira eta beste kapa batzuk egon dira bere gainean, orduan gogortu egin da, presioa dela eta → Granitoa, eskistoak, hondararea (porlanal)

- Materialak beti kapetan bilduko dira eta plaka tektonikoak ez badaude, horizontalean egongo dira.

Garai Jurasikoan → Mendien materialak eta hori → Higatu eta desagertuegingo dira.

La primera de ellas, es cuando los montes empiezan a crecer → Luego van creciendo y por la higidura, pues va bajando.

Los montes altos, con punta y todo, la mayoría estan en la "juventud" (La 2)

- Plaka tektonikoak mugimenduan daude → Erdian barne itsasoa sortzen doa → Hazten ari da → “Tethys” (Mediterraneoan)
  - Mineralak sedimentatu egiten dira itsasoan
  - Según él, hay conchas en la punta de los montes, porque antes había mar.

- - Europako erliebe unitate zaharrenak kanbrikoan sortzen dira
  - Orogeniar kaledoniarra (+-350 milloi urte): Breñaña, Breñaña Handia, Irlanda eta Eskandinabiako Mendiak
  - Orogeniar Herziniarra (+-250 milloi urte):
    - Europa erdialdeko Mendikateak
    - Hispaniako erdialdeko mendiak eta mesetak
    - Ipar Lautada, Errusiako lautada eta Eskandinabiako lautada, Ural mendikate arte
  - Kanbrikoaren bukaeren hegoaldeko lurak izan ezik gehienak azaleratu dira
  - Panguea kontinentearen parte bat dira
  - Orduan sortutako erliebeak ez dute zerikusirik egun ditugunekin
  - Materialak ordea bai, batez ere mendietan. Material zaharrak dira, presioaren ondorioz gogortu dira eta higadurari ondo egiten diote aurre.
  - Garai honetako materialak mendi kate zaharretan ikusten dira: material plutonikoak dira, granittoa bereziki baina hauekin batera sedimento jatorrizko material zaharrak ere aurkitzen ditugu, are gogortutak eta eskistoak bereziki.

  - Mesozoikoan edo bigarren eran orogeniar tektonikoak ez dira esanguratsuak eta higadura nagusitu egiten da
    - Higaduraren ondorioz paleozoioan sortutako erliebe gehienak higatu egiten dira eta gehienak desagertu egiten dira.
    - Kontinenteak banatzen hasten dira eta Pangueas erdian Tethys itsasoa sortzen da, gutxi gora behera egun mediterraneoan dagoen lekuan. Epe honetan kontinente gehienak oraingo azalera hartzen hasiko dira; Europa Afrika eta Ipar Amerikataz banatuko da, adibidez
    - Higatutako material asko itsaso honetan metatzen dira, geruza ezberdin eta horizontaletan. Material sedimentarioak dira.

Zenozoiko

- 65M urte en adelante.
- **Orogenia alpetarra** sortzen da.
  - Orogenia oso indartsua → Indar tektoniko handiak.
- Era Tertziarioa
  - Gaur egun ditugun plakak mugitzen, jotzen... hasten dira eta gaur egun ditugun mendikate altuenak, gazteenak... sortzen dira
  - Himalaya, Betikoak, Kordilera Katalana, Pirinioak, Alpeak, Aperinoak, Alpe dinamikoak...
- Material sedimentarioak, tolesturak (presioaren ondorioz)
  - Kareharria eta Hondararea → Mendien puntan.

Itsaso azpian → Material sedimentario bigunak → Igeltsua, buztina, harea...

Fidoak →

- - Alpetar orogeniarrekin (65-10 milloi bitarte Europako erliebe guztiak aldatu egiten dira.
  - Orogeniar oso bortitza da eta mundu guztian eragiten du. Europako lur guztiengan eragina izango du eta neurri batez egun dugun erliebearen erantzule bihurtzen da.
  - Azalertzeko falta ziren azken lurak orain azalertzeko dira.
    - Afrika eta Europaren arteko plaketan du eragin gehien. Hemen ematen dira indar bortitzenak.
    - Ondorioz, Tethys itsatoan zeuden lurak azalertzeko egiten dira orain, Europak dituen mendi kate altuenak sortuz ; Kaukaso, Alpeak, Betikak, Pirineoak,...
    - Batera, zonalde batzuk Mendiaren itsura hartzen duten bitartean beste batzuk kubeta edo sakongunearen itsura hartzen dute eta egun sakanak osatzen dituzte: Guadalquivir, Ebro, Po, Rodano, Valakia, Hungaria, Beltza eta Aral Itsakoko lurak
    - Zonalde hauean aurkituko ditugun materialak, mendietan zein sakanetan, sedimentarioak izango dira eta geruzetan azalduko zaizkigu, batzuk gogorrak (kare harriak, Areak...) eta beste batzuk bigunagoak (hondarrak, buztinak, igeltsuak, margak...)
    - Material bigunagoak izanik, hausturak baino tolesturak izango dira nagusi.
    - Zenbait kasuetan, indar tektonikoak oso bortitzak izan direnen itsaso azpin zeuden material zaharrak eta kristalizatuak (granito) azaldu daitezke mendien gailurretan (alpeetan bereziki)
  - Indar alpetarrak zeuden erliebe zaharregan eragingo dute, material zaharretan erliebe berriak sortuz zenbait kasuetan.
    - Egun dauden Europa Erdialde, Hispania, Britania eta Eskandinabiako mendi kateak plegamendu alpetarra sortu du. Bertan azaltzen diren materialak, ordea, zaharragoak dira eta hauek tolesturak baino hausturak sortzen dituzte (Horst-Graben fenomenoak). Indarrak hegoaldeko datozenez, zonalde altuenak Hispanian sortzen dira, Erdialdean eta Bretanian erliebe unitate baju eta arinagoak izanez. Salbuespena Eskandinabiako alpeak dira, indarrak Iparraldeko jotzen dutelako kasu honetan.
    - Europak Erdialdean dauden lautadak (graben egiturak) eta bereziki Ipar lautada erraldoia eragin gutxi du, urruti dagoelako baina Alpetar orogenia egun duen Ipar, Baltiko eta Barents itsas aldeko malda emango lioke, leunda izan arren. Lautadak izanik ez dira ikusiko material zaharrak eta denak berriak eta bigunak izango dira.

GALDERAK

- Zeintzuk dira Europa penintsularen mugak?
- Asiako eragina Ucraniaraino heltzen da, beraz zer da europa? Zenbat herrialde sartzen dira?
- Zeintzuk dira Europako ibairik luzeenak?
- Zeintzuk dira penintsula honen mugak?
- Europa osoa kristaua da? Edo salbuespenak?
  - Salbuespenak daude, Albania, Bosnia-Herzegovina... Yugoslaviaren parte izan ziren herri batzuk → Nahiz eta erlijio desberdinak, hizkuntza berdina dute.
  - Kostaldekoak kristauak dira Veneziaren eragina dela eta.
- Kristaua erlijio nagusia?
- Zer da Europa?
- Nola ikusten du berak (Derrau 1976. urtean) sortu eta 20 urte geroago Europar Batasunaren etorkizuna? mendebaldera zabaltzea zaila ikusten du diferentzia handiak zeudelako. Proposatzen du iparraldera zabaltzea baina Norvegiak ezetza emango du. Momentu horretan Austria Norvegia, Finlandia eta Suecia ez zeuden Europaren barne.
- Ze gertatu da Europar Batasuna bat-abtean zabaltzeko?
- Zertan aurreratu du Europar Batasunak? Fluxu komertziala, harreman komertzialak, aurrerapenak teknologia guztietan...
- Zertan EZ da aurreratu Europar Batasuna? Ucraniako gerra adibidez, europako jarrera nuloa da. Gerrako arloetan ez du batere aurreratu.

- Noiz hasten da Europa? Lehendabiziko mundu gerra bukatzean europako mapa berri bat sortzen da.
- Zein paisaia den? Eta zein erliebearekin erlazionatzen den?